Nr. 40. An. XXIX. 1866.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concede ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Brasiovu 6 Iun. 25 Maiu.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiecare publicare

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Trasuri de caractere politice.

(Urmare.)

La unguri tóte cestiunile politice se cristalisésa, se prefacu in cestiune de naționalitate. Acésta scalcie judecat'a maghiariloru, pentruca asié si privescu la tóte cestiunile fia acelea inse pe atata diferitóre de a nationalitatii, totu numai din acestu punctu specialu. In asemenea casuri temeiurile (argumentele) nu mai au locu si turbarea (furi'a) li se incepe. Unguriloru le lipsesce cu totulu insusirea de a poté asculta si primi temeiuri bune venite dela altii. De aici se póte apoi esplica, pentruce nu poti fi siguru niciodata despre adeverulu cuventeloru ce audi dela unguri; elu adica retace cu totulu tóte acelea impregiurari, care adeverescu incontra lui. Toti ungurii iti povestescu istori'a natiunii loru in acelasiu modu si se tienu de ea cu tóte bratiale. Ungurii in tractarea cestiuniloru politice nu pazescu nicidecum legile onórei asié, precum s'aru simti ei indatorati a le observa in viéti'a sociala*). Precum lordulu Bacon in esplicarea unoru fenomene de ale naturei, asié si maghiarii in politica isi dediga unele ipotese séu conditiuni corespundietóre scopului loru, le primescu de adeverori si lucra in consunetu cu acelea, prin urmare totu ce ti spunu ungurii, sta in consunetu mai multu cu ipotesele loru, decatu cu adeverulu curatu.

Maghiariloru le place a se pune mai bucurosu „pe terenulu istoricu." Facia cu aceasta ei nu mai recunoscu nimicu, nici civilisatiune, nici cultura, nici oportunitate. De alta parte inse maghiariloru nu le pasa nimicu de dreptulu istoricu atunci, candu acelasiu adeveresce ceva in contra dorintiei loru. Fapt'a complinita, ca Transilvani'a fusese on totulu separata de Ungari'a pre candu trecuse la Austri'a (1692), nu este socotita intru nimicu. Fiindca acelea doua tieri erá odinióra unite si fiindca ungurii doresecu unirea pentrucá se imputerésca pe Ungari'a, totu ei pretindu cá acea unire se si fia privita de fapta complinita.

Pana la ce gradu ungurii sunt cerbicosi, domniti de spiritulu negatiunii**), am avutu ocasione de a cunósce mai adesea. Facia cu temeiurile cele mai invederate ungurii se tienu mortisiu de judecat'a loru. Esta unu ecsemplu. Ungurii imi spunea, ca ei au intinsu totu feliulu de ajutoriu lipsitiloru emigrati din Ungari'a (1863/4); din contra sasii n'au facutu nimicu pentru aceiasi. Inse totu ungurii invatiasera pe acei nenorociti alungati prin fómete, cá ei se nu cersésca nici unu felu de ajutoriu dela nemti (sasi). Deoi eu intrebaiu pe mai multi parochi sasesci, cá se'mi spuna cum sta trébu'a acésta. Respunsulu a fostu: „Ori candu au venitu de acei nenorociti, totudeauna li s'a datu ajutoriu. Adesea venia 10—12 insi, intr'o óra. Din fiecare casa li s'a datu cate ceva, bucate, pane, farina etc., ér' unu parochu sasescu le darui 20 fl. v. a. in bani."

La popórale acestea afara de diferitii'a natiunalitatii mai cade in cumpana inca si altu ceva. Maghiarii in Transilvani'a sunt aceea ce este Faubourg St. Germain in Paris, séu Belgravia in London, adica boierimea (séu cum se mai dice pe alte limbi nobleti'a, nobilimea, aristocrati'a). Asié in Transilvani'a ungurulu si boierulu in acceasi persóna, are a face cu sasiulu plebeiu (orasianu si satenu), inse liberu si aparatu de legi. Prin urmare intre acestea doua elemente sta unu abisu (prapastie, Kluft), care pana acum nu s'a consideratu dupa cuviintia. Acésta inse nu este o scadere séu insusire singuratica numai a maghiariloru, ci ea este o insusire naturala, pe care o vei afla in tóta lumea, inca si acolo unde legile politice se incérca a sterge orice diferintia, adica in societatile amestecate. Intre doua clase diferitóre in gusturi, opiniuni, ocupatiuni nu póte domni multa simpathia, ceea ce ómenii cu minte sanatósa nici ca astépta. — Intr'acesa boierulu ungurescu inca incepù a'si mai cauta si elu de trebi economice, de mosia, de porci, de oi, de crescerea canepei si de comerciulu cu vinu si cu sementia de rapitia. Acestea ocupatiuni ilu voru mai apropia si pe boieru de plebei (pe rusesce mujicu).

Ur'a cea mai mare a unguriloru cade asupra sasiloru din Sibiiu. — (De aci incolo auctorulu spune fórte multe despre referintiele unguriloru si ale sasiloru intre sinesi, care de si interesante, ne ocupa inse spatiu prea multu; de acea vomu contrage cateva fetie séu pagine numai in cateva passage).

Ungurii inca aru voi se traga in slinti'a loru pe sasi (firesce asupra romaniloru); ei inse n'au nici o incredere in caracteriulu sasescu, carele pentru maghiari este prea flegmaticu, prea indelungu rabdatoru, séu mai bine prea supusu birocratiei si regimului nemtiescu, care ii si protege, apara si ajuta in totu timpulu si la tóte ocasiunile cá pe connationalii sei.

Ungurii sciu se urasca in modu infricosiatu si pana la mórte. Vrasmasi'a loru este si astadi totu asié de infiacarata cá si odinióra. Las' ca maghiarii sunt mai iuti decatu nemtii, dar' apoi nu trebue se uitamu, ca poterea evenimenteloru dela 1848 incóce le rapi o multime de privilegii, a caroru perdere dencii o simtu amaru. Ei s'au retrasu si din functiunile publice cá si aristocrati'a royalista din Franci'a, au remasu fara putere si auctoritate, ei carii au fostu invatiati numai a domni.

Pre candu ungurii se cérta cu sasii, unu altu poporu adica romanii, la carii ei privisera cá si la o sgura, sta se le ésa pe dinaintea loru.

In politica ungurii isi intocmescu trebile si isi indeplinescu planurile cu cea mai mare precisiune. Déca s'a hotaritu odata unu felu de lucrare, atunci natiunea se supune orbesce la ceea ce au aflatu de bunu conducatorii loru si implinescu porunc'a cu totii. La ei nu este sufferita nici unu felu de diferintia in opiniuni, fiecare isi supune vointi'a sa individuala cu tóta abnegarea de sine la vointi'a celoru carii stau in fruntea loru. — In politice este bine cá fia care partita politica se tiena la unu locu si la unu scopu; cu tóte acestea membriloru ei totu li se póte lasa cevasi miscare libera. La maghiari tocma din contra disciplin'a in politica e fórte strinsa. De aici purcede si neputinti'a de a se intielege cu alte partite séu natiuni; pentruca dupace odata s'a hotaritu ceva, nu mai ongeta nimeni a intempina pe contrari incai la calea diumetate si a cerca midilóce de cointielegere si impaciuire. Adeveratu ca cu acésta procedura aspra se evita confusiunile si desbinarile*); accasi inse trage in urm'a sa si unu reu mare, ca adica disciplin'a nu mai sufere cá se privesci si se tieni socotéla cu timpurile si cu impregiurarile schimbate. Fric'a de a nu fi inferati cu nume de renegatu ii tiene pe toti in ametiéla si amutiti. Acésta e tocma acea sistema teroristica, care a caracterisatu pe inquisitiunea relegiósa in contra asié numitiloru eretici; aceia carii n'au tienutu cu caluparimea inquisitóre, era dechiarati de eretici. „Multi dintre noi", imi dicea unu bo ieru bine cunoscutu, lucra din slabitiune morala. De frica cá se nu cada in prepusu la partit'a loru, au trecutu prea cu neoumpetu in opusetiune de-adreptulu cu Austri'a. Multi dintre noi aru fi aplecati a propune mesuri impacinitóre, nu o facu inse de fric'a nedrepteloru prepusuri (suspiciones, Verdachtigungen)."

In comand'a unei armate subordinatiunea fiacarui membru catra comandantulu seu este absoluta recerута (conditio sine qua non), pentruca la o armata avemu a face cu o massa órecare de puteri fisice, care sunt indireptate catra o tienta anumita si vediota limpede, adica baterea séu nimicirea totala a vrasmasiului. Rótele acestei machine mari, ce se numesce óste, séu armata, trebue se mérga fórte regulatu, pentruca de voru merge unele in contra altora, mechanismulu intregu va sta pe locu. Partitele politice inse nu sunt armate, ci ele sunt corporatiuni spirituale, care n'au a face nimicu cu poterile crude fisice. Scopulu finalu in politica se schimba ne'ncetatu prin intrevenirea mai multoru impregiurari care nicidecum nu depindea dela tine**). Eara finalulu scopu alu partiteloru politice (care sciu de omenia si de virtutea cetatiéna, patriotica) este a veni la cointielegere cu ceealalta partita prin ajutoriulu argumenteloru si prin imprumutare de idei; eara avendu acestu scopu, acele partite potu se subsirte un'a langa alt'a (firesce un'a cá maioritate si celelalte cá minoritati). Deci in politica nu trebue se decida vointi'a unui séu a doi conducatori, ci trebue se fia ascultate si votarile celoralalti membrii. Acésta la ungari nu merge; de acea politic'a loru este imposibila.

(Va urmá.)

*) Dn. Boner cá englesu civilisatu imbraca in frase frumóse si spune pe de parte acea ce romanii nostrii mai pucinu civilisati o numescu minciuna.

**) Adica ceea ce dicu romanii Nég a.

*) Ivite de ecs. la romani, pre catu timpu mergu si ei in scól'a practica a politicei si pre catu timpu órbeca p'intre doua drumuri, amendoua colturósc. Nota referint.

Altu planu de colonisare. Secuii la Banatu.

„Hon" (patri'a) diariu radicalu si organu alu partitei lui Kossuth, amaritu de durere pentru secui, propune cá in locu de straini se duca din ei barbatesce la Ungari'a, ér' anumitu sei asiedie pe mosiile fiscale; eara apoi afla, ca cele mai placute mosii fiscale aru fi pentru secui cele din Banatu, ér' acésta din mai multe cause. In Banatu clim'a e caldurósa, pamentulu bunu produptivu, aerulu si apa mai sanatóse pentru secui decatu intaintrulu Ungariei pe puste. Intr'acesa „Hon" mai afla inca si alte folóse mari din colonisarea secuiloru pe domenele fiscale. Elu adica observa, ca acelea mosii totu aduna venitu ne'nsemnatoru; deci se se despartia in mosii merunte, se se dea secuiloru cu conditiuni usióre asié, cá acelasii in cativa ani se remana proprietate a loru. Mai incolo dice „Hon", cá prin colonisarea secuiloru s'aru castiga mani muncitóre, de care simte lipsa si agricultur'a si industri'a ungurésca. Inse ce o mai multu, adauge acelasiu diariu radicalu, Ungari'a (Banatulu) ar castiga in secui unu poporu fórte puterosu, cu sangele nestricatu, prea dedatu la resbóie si fórte muncitoru. Deci tocma pentru acésta colonii secuiesci se se duca mai vertosu in comitatele Temes, Baciu, Torontalu si Crasc u (Krasso, capit. Lugosiu).

Din acestea se póte vedé, ca mai virtosu romanii, inse si serbii au se stè gat'a la primirea de compatrioti nuoi, carii totuodata voru avé chiamarea de a tiené in frane sangele celu rebelu de daco-romanisti si panslavisti din Banatu. Asié le trebue banatieniloru, déca au

*) Politica est scientia exigentiarum. Acésta e definitiunea ce se da politicei in dilele nóstre. Not'a referint.

tramisu la diet'a din Pest'a cativa deputati de aceia, carii pretindu mersu la drepturi natiunale; ca mai alesu din acésta causa au se capete garnisóna secuiésca.

Cu acésta ocasiune amu dori a sci, óre romanii banatieni au pamentu multu de vendutu, inse ettinu, cate 15 multu 20 fl. v. a. de 1 falce (jugerum) la loculu celu mai bunu, pentrucá se'lu dea secuiloru, éra ei se trécа preste Carpati séu si preste Dunare in alte tieri si tienuturi, ca acolo unde sunt, stau in calea altora; apoi dóra romanii nu voru remané surdi si nesimtitori la vaiarturele foiloru maghiare. Au nu vedeti Dv. ce scrie din nou cuviosi'a sa parintele Koos Ferencz misionariu si parochu reformatu ortodocsu din Bucuresci in Nr. 60 din „Kol. Közlöny", ca secuii trecu ne'necetatu la tiér'a romanésca, éra anume transpórtele de fete secuiesci se computa acum cá si ori care alta marfa, dupa incarcatur'a de caru. Deci eatu mai curendu se se constitue o societate de capitalisti mari, carii se dea secuiloru bani si mosii (in Transilvani'a si in Banatu), ca emigrarea loru si total'a stricatiune morala in tierile romanesci nu mai e de suferitu.

Si cu tóte acestea secuii totu esu mai bucurosu in tierile romanesci decatu pe airea; éra déca'i intrebamu de causa, ei ne respundu pe secuiesce cam asié: Hát nézze rze édes ur, hegy a biz a tzáráha könnyebben lehet meg élni, 's aztán pedig az oláhok jó embörek is. Adica pe romanesce: Apoi en se vedi jupane draga, ca dieu in tiara poti trai mai usioru, apoi romanii si sunt ómeni buni.

Deocamdata scimu si noi, ca de ecs. din satulu Csik-Lázárfalva 32 familii stau se ia lumes 'n capu, din causa ca sub titula de siculica haereditas li s'au luatu dreptulu de a fi rescumparati intru intielesulu legii urbariale. Trei insi din acei nenorociti cautara aici in Brasiovu advocatu spre a recurge „a Császár ö felségihez, precum dicea ei. Acei trei insi se numia: Fekete Mihály, Bándi János, Bálint Ignácz.

Cs. Lázárfalva e proprietate a baroniloru Apor.

Brasiovu 4 Iun. n. (Felorite.) Dupa tóte scirile positive pe care le avemu din Principatele romanesci potemu incredintia pe publicu si anume pe lumea comerciala, ca precum o multime de faime telegrafiate si scrise mai alesu de doua luni incóce la gazetele din Vien'a despre Principatele au esitu totu minciuni si mascari nerusinate, intocma si mai de curentu faim'a despre intrarea in Principate a unei armate ruso-turcesci combinate este curatu o scornitura esita dela doi evrei din Bucuresci si dela unulu din Ibsi, carii stau se crepe de necasu, ca este p'aprópe de a li se tasa spectulele cele marsiave facute anume cu liferatu asupra veniturilor tierii. Omeni de aceia aru voi se intre trupe straine, pentrucá se aiba cui lifera totu felulu de marfa stricata pe bani scumpi. De altmintrelea nerusinarea unoru diarie cá „Presse", „neue fr. Presse", „Wanderer" si alte catova ajunse la colme, in catu tocma si germaniloru le este ruzine de atatea minciuni si rectatióse si necalite, scóse in tergu prin acelea foi, dupa care apoi se iau si altele, precum „Herm. Ztg.", cele din Clusiu s. a., care inse sunt silite a se deminti pe fiecare di cie pe sinesi. Ci „Bucurester deutsche allg. Ztg." le dete la tóte o spalatura fara sapunu.

Moldavo-romanii sunt prea determinati a sustiené tractatele vechi strabune, de si cevasi modificate, precum si a se tiené strinsu in neutralitate si a se avé bine cu toti vecinii, déca acei'a ii voru lasa in pace.

Carolu I. nu e omu saracu, ci isi are venitulu seu privatu anualu dupa dreptulu de clironomu si membru alu casei domnitóre 62 mii galbini, din care causa lui i fù lesne a renuncia la 40 mii galbini din civilist'a votata, pe care soma inse totu elu o a destinatu pentru cladirea unui palatu de parlamentu.

Indata ce va visita pe ambele tieri unite, Carolu I. e determinatu a se apuca de invatiarea cu totusdinsulu a limbei romanesci*). De candu a intratu acestu Domnu in téra, creditulu comerciale inca incepù a se desmorti. —

— Pe sici ér' incepura ploile, inse astadata mai calduróse. Tergulu de tiéra inca ni se incepù; ci despre resultatulu acestuia altadata. Bucatele stau mai susu in pretiu decatu ori unde in Ardélu.

— Din lumea literaria aflamu ca aici sosira decretele pentru membrii denumiti la societatea filologica din Bucuresci; lipsesce numai cá ci se'si cére dela in. gubernu invointia pe cale presidiala.

De lunga **Secasiulu** mare 5 Iuniu. A trei'a di de Rosaliile romanesci au mersu mai multi fitiori din Cuntí'a in crism'a Colnicenilor, care este lunga drumulu tierii, de s'au ve selitu acolo, findu vinulu bunu. — Sasii din Colnicu si respective Vormanulu cu mai multi, dintre carii si jutarii — romani — au intratu in crisma si dupa pucina cérta sub pretecstu, ca romanii din Cuntí'a le aru fi depredatu fetele-loru si batutu pe unii, ca intratu intr'atata natiele in dilele trecute, au maltratatu intr'atata pucinteii fitiori, cari beau in pace, in catu unulu au remasu mortu pre locu si trei sunt tare raniti, in catu unulu e in dóga de mórte. — Dintre maltratatii sunt doi frati, mortulu si celu reu ranitu. — Ce e mai multu, ca dintre cei raniti unulu se afla, de cei cari nice vite n'au. — Scen'a s'a intemplatu prin pusceturi pre fe-restri si chiaru si in casa. Numitulu Vormanu a fostu conducatoriulu cu unulu Mihailu Stefanutiu, care in anii trecuti au avutu curagiulu a impusca si in vecinii loru Delorenî. — Se dé a impusca si in vecinii loru Delorenî. — Se mirá ómenii, cumca la sasi le lasa atatea pusci spre scopuri de cestea criminale si ne mai audite, candu bietiloru romani nu li se lasa pusci pe aici nice spre a se poté apera de fiere selbatice or' de ómeni reutatiosi*). — A sositu timpulu, cá se ne informamu de tóte pasurile toti din tóte unghiurile. —

I — u.

De suptu póla Codrului 20/8 Maiu 1866.

Pana in dina de astadi amu fostu privighitori ageri, amu doritu inainte de a plesni in publicitate a ne convinge deplinu despre adeverulu, adeca despre tendintiele si faptele fratiloru maghiari. — Nu amu voitu a fi judecatori prematuri, cá nu cumva se ne aplice din'a scriptur'a: nu judeca, cá se nu fii judecatu.

Ense acuma, avendu deplina convincere despre reutatea sufleteloru, care suptu mantau'a constitutionei tienta a ne curma viati'a nóstra nationala, care sterucesce a ne desbraca de drepturile legale si octatianesci, — care tienta a ne reduce la sapa de lemnu si a ne degrada la starea injositóre a Tiganiloru: ne luamu libertate a detailia un lucru, unu casu, cá cetitoriulu fratii nostri romani se vidéa, cum stamu si ce atentaturi se mai facu in contra natiunei nóstre chiaru si intr' acela comitate, unde $^3/_4$ parti sunt romani, si numai una parte maghiari. — Voimu a departa velulu vicleniei cá se védia romanulu si se conósca dusmanulu seu in facia.

— In comitatulu Solnocului de mediu-locu, dupa datile statistice cá pe unu teritoriu de 41 de mile de locu sunt 95,000 de locuitori: d'intre acestia 71,000 sunto romani — 24 mii se compunu de maghiari armeni, evrei, tigani.

Intr' acést'a proportiune drépta ne imparte-simu la prestatiunile impositeloru si altoru greutati mari, la sustinerea siguritatei publice si tronului cu sangele scumpu alu fiiloru nostri.

Se vedemu dara in ce proportiune ne bucuramu de beneficiele statului, si de drepturi-e concetatianesci?

In comitetulu generalu avemu vro 180 de membri romani si 420 maghiari — in comitetulu centralu 10 romani si 50 maghiari.

Afara de doi judi cerculari, duoi jurati, unu servitoriu diesiu panduru, celealte posturi sunt tóte ocupate de maghiari. Chiaru la tribunalulu comitatense, unde se pertractésa in facia de despre libertatea nóstra personala si avere materiala nici cu unu membru nu suntemu representati. (Se póte, candu avemu individi destui?! De ce nu reclamati sustienerea si respectarea legei de egala indreptatire nationala si limba?! — Si mai reu veti potio déca nu ve sciti elupta dreptulu celu avemu dupa lege. Am totu strigatu cá Casandra se nu concedemu neci o jota

*) E tristu lucru, candu cutedierea a devenitu atatu de departe, incatu se se pusce in ómeni, cá in pasari. Au nu este justitia?! Unde e civilisatiunea?! Unde e moral'a?! Unde e relegea?! Inse vomu vedé resbunarea justitiei asupra salbaticiloru. Se pandimu, ca ea va servi de caracteristica a epocei acestei triste, in care se joca ómenii cu calcarea legiloru; óre nepedepsiti? R.

calcata din poterea legei sanctionate, ca unulu face abuse, ceea acumu, unde veti mai ajunge! Odata cu viati'a se nu suferiti jiguirea legei sanctionate, atunci veti prospera! R.) Apoi fiascare si póte inchipui la ce trista positiune suntemu redusi prin legile maranime ale fratiloru maghiari de la 1848.

Patent'a din 20 Septembrie nea electrestu si pe noi, pentru ca amu doritu a ne folosi de dreptulu alegerei de deputati, dela, care tienendu-se strinsu de legile electorali din 1848 fratii maghiari, nici ne aru fi pututu esclude, — amu doritu a ne alege deputatii nostri, in cari aveamu incredere si prin cari amu fi pututu suptaterne durerile nóstre la dieta facia cu fratii maghiari; — amu doritu a da concursulu nostru la impacuirea tierei — la deslegarea cest.unei nationalitatiloru deosebite — precum si la arangeamentulu adeca asiedierntulu trebiloru intre tronu si tiéra, fara lasutirea careia cara geme suptu greutati nesuportabile, si din di in di se cufunda in adencimea labirintului.

Inse abia fù publicatu ordinulu pentru convocarea dietei, si de locu amu vediutu pe fratii maghiari, tiesendu intrigile loru neaudite, si nu numai ca in comitatulu nostru dintre 3 alegati nici cu unu romanu nu amu reesitu, dara in genere ori unde s'au presentatu vreunu desemnatu alu nationalitatiloru deosebite in tiér'a — fratii maghiari s'au incordatu cá leii, si s'au folositu de tóte medilócele, cá vocea poporului se taca.

Sarcin'a istoricului e a detalia si a le preda apoi invetiatoru stranepotiloru alegerile ecsecutate cu versare de sange si intrigi; noi ne restringemu la acea a cercului din S. Cehu.

(Va urma.)

— Diet'a Ungariei face naintari minunate in nelucrare. Acea dieta invatia pe ómeni, cum se cérna tóta diu'a si se nu fremente nimicu. De siese luni intregi es votá doua adrese, alese cateva comisiuni séu comitete, éra acestea se constituira abié, apoi in siedintiele tienute hotarira ca deocamdata nu potu hotari nimicu. Atat'a e pana acum tóta lucrarea dietei. Din acésta causa mai multe diarie ungurene maghiare si nemtiesci isi perdura tóte rabdarea, apostrofara aspru pe maistritate si o provocara la lucrare fara pregetu. Tóte indesiertu: diet'a are placere se mai astepte, pe semne pana candu o voru tramite altii acasa. Cu tóte acestea unu resultatu totu sratá si acésta dieta, éra acela este, cumca cei mai multi membrii ai aceleia si partea cea mai mare a locuitoriloru luminati au inceputu a recunósce, cumca: pana nu se voru regula si impaca afacerile comune imperatiei intregi, pana atunci de alte cestiuni, precum de ecs. Uniunea, organisatiunea comitateloru si de celelalte coprinse in articulii din 1848 nu se va alege nimicu. Ore inse de afacerile comune ce si candu se va alege ceva? — Intr'aceea noi in unii Nri inca vomu reveni mai pre largu si la acésta cestiune. Atat'a numai, ca pana una alta se póte intempla, cá multi deputati adeleni cari au peregrinatu la Pest'a (turcii dicu a face hagialik) se se re'ntórca cu busele inflate, fara cá noi ceilalti muritori se avemu placerea de a vedé luandu parte la asemenea desbateri. Celu pucinu noi vedemu atat'a, ca pana si cocosulu Emilu de Trauschenfels, deputatu din Brasiovu, nascutu din o familia sasésca patriciana frustasia, pana acum inse aparatoru infocatu alu libertatii maghiare si combatatoru curagiosu alu mojicieiloru dáco-romanesci, s'a luatu de mare grija pentru libertatile sasesci, pe care bunulu june abié acumu le vede si elu fórte periclitate.

Sarmani tineri ce mintea sburatóre a lui Phaeton, cum v'ati mai re'ntórce odata la Diploma si Patenta, inse atunci, candu va fi prea tardiu, candu veti suspina si voi sub varg'a absolutismului, precum amu patit'o noi parintii vostrii.

Cronica esterna.

Consultarile europene in Paris se voru intrunî in dilele prime ale lunei curente, dupace acum tóte poterile respective au spremisu ca si voru tramite representantii sei, adaugundu cu tótele in respunsurile la invitare, ca se voru conteni dela orce atacu dusmanosu sub decursulu acestoru consultari. De si in adresarile chiamatórie nu se da adunarii acesteia neci nume de congresu neci de conferintie, ci numai

*) Dupa scirea primita astadi s'a si apucatu; dn. Cernatescu profesoru si deputatu din In. Sale lectiuni din limb'a romanésca si din istori'a patriei cate doua óre pe di. —

de consultări, totuși e decisu, ca ministrii de esterne voru primi sarcin'a representanții. Din Austri'a merge C. Menadorf ca consiliariulu ministerialu Br. Aldenburg, referentulu pentru negótiale italiene și francese și ca secretariulu presidialu Br. Werner. Din partea Rusiei se astepta in Parisu pe 5 Iuniu princ. Gorcsacoff; Apoi C. Biemarkt, Lamarmora, L. Clarendon, și pentru federatiunea germana unu alesu alu ei; Presidiulu lu va duce min. francesi Drouyn, ér' presa francesa crede, ca imperatulu Napoleo va duce presidiulu, ceea ce n'amu pre crede.

Prospecte pentru resultatu nu su pre mari, dupa cum ostimu opiniunea diuru. of. „die Oest. Z.," care nu afla neci o posibilitate de compensatiune pentru Veneti'a, ér' fora compensatiune teritoriala Austria'a nu se va multiumi cu nece unu relutu in bani; si apoi Italí'a fora Veneti'a, Tyrolulu de sud si Friaulu inca nu vre se se impace; imputandu Austriei, ca numai ea cu armarile a casiunatu armarea Italiei. — In scurtu vomu vedé, ca Angli'a si Franci'a stau pentru publicitatea desbateriloru:

Pentru Romani'a sau amanatu conferintiele, pana ce va sosi notificarea Pr. romanu Carolu I. despre suirea pe tronu. Toreí'a inca s'a retrasu dela cugetulu d'a intrevení, cu sperantí'a, ca conferintí'a va afla vreo combinatiune, care sei spere demnitatea; apoi Pr. Carolu I. a spromisu sultanului, ca ceva mai tardiu va calatori si la Constantinopole. Romani'a dar'a scapatu de orise, si va remané statu si natiune recunoscuta in concertulu natiuniloru europene in mani'a celoru ce i numera dilele.

Regin'a Victori'a a tramisu o scrisóre autografa la imperatésa Eugenia prin Lord Granville, in care o roga, cá se'si unésca incordárile midiulocindu a se sustiené pacea.

Totu din Parisu se scrie in „Presa", cumca solulu M. Britaniei Cowley, predede imp. Napoleonu o scrisóre dela Lord Clarendon, in care cabinetulu reginei lu róga, se si puna tóta influinti'a, pentrucá in cris'a asta de falimente se se mediulocésca sustienerea pacii, si imperatulu s'a adresatu catra solu cu imputari cá acéste:

„Domnule solu! Candu me decisem in 1859 a ajutá pe Itali'a, cu intentiune sincera, de ai aduce in ordine deplina negótiele ei din nordu, Angli'a dechiará, ca n'are de a face pe de pentru libertatea Italiei neci unu sufletu de omu, si neci macar o par'a, si totusi Angli'a fù acerea, care apropianduse de Prusi'a m'a facutu se stau pe locu la mediuloculu drumului si se lasu opulu celu mare necomplinitu. La inceputulu resbelului daniou in 1864 prevediendu incurcarile cele ascunse, ce se potea desvoltá din resbelulu acest'a, propusem tenerea unui congresu, si érasi Angli'a fù acerea, care se opunea propuneriimele cu tóta resolutiunea, incordandusi tóte puterile spre a face desiérta pacium'a compunere de cérta. Acum Angli'a e acerea, care standu suptu o cataracta (cadiatura de apa) de falimente, cere pace. Eu inca o doresc. Incredintiasa pe cabinetulu reginei Dtale, ca sum gata a face totu, ce mi va stá prin putintia spre a departá resbelulu, inse, dupace ocasiunile cele mai favoritórie de a pune in ordine neintielegeriile acestea plutitórie s'au perdutu nefolosite, facunduse desierte, si dusmaniile s'au fortiatu pana la culme, nu mai potu luá asuprami responsabilitatea pentru decursulu evenimenteloru."

Seimu din Nrii tr. cumca imp. Napoleonu ar avé intentiune, cá in casu, ce consultarile ar' remané fara resultatu, se se adresese catra corpulu legislativu pentru mediulóce de lipsa spre a face ordine in Europ'a cu armat'a s'a de 600 000 fetiori. „Presa" parisiana reportésa, acum, ca sesiunea corpului legelativu se prelungesce, vrendu Napoleonu in casu de asia a fi incungiuratu de marele corpuri ale statului. — Acésta e unu semnu fórte seriosu, cumca Franci'a inca e resoluta in puterea principieloru sale a se pune pe pitioru de resbelu, nesuccedendu invoirea prin congresu. Comandantului garnisónei francese dela Rom'a Montebello inca s'a tramisu mandatu se fia gata de pornitu si se voru mai tramite trupe la Itali'a. —

ITALI'A totu continua cu armarea formandusi alu 5-lea batalionu pe la regimente. Batalionele de voluntiri s'au mai indoitu; tenerulu batrenu confugu la arme si multe mii de voluntiri, cari se inscrisera peste numerulu defiptu, pretindu arme facundu demustratiuni, ér' „Allg. Ztg." scrie, ca flot'a italiana va face atacu in 5 Iuniu, aniversari'a bataliei dela Magent'a; inse regele Victoru Emanuelu incredintiá pe Napoleonu, ca densulu e domnu situationii in Itali'a si se nu pórte grigia de neci unu atacu pana la finea consultariloru. —

PRUSI'A sufla intr'unu cornu cu Itali'a, aruncandu tóta vin'a pe Austri'a pentruca s'a armatu, si armésa mereu, ocupandu graniti'a dela Silesi'a si Boemi'a, si corpulu primu de armata se strapórta mereu la Breslau. Mai are inse lipsa de tempu pana va fi deplinu straportatu.

AUSTRI'A inse e cu totulu gata, si dupa com se scrie cortelulu generalu alu armatei de nordu se va strapune dela Olmütz la Prag'a. In Moravi'a si Boemi'a geme de militia, armarii, ecuipage, in catu se judeca, ca neci in 1848—1859 n'a fostu Austri'a asia de bine pregatita de resbelu cá acum; ér' in Veneti'a dela 27 Maiu incependu s'au asemnatu armatei italiane diornele de resbelu, pe candu de dincolo armat'a italiana a insintatu catra Mincio la Cremona. —

RUSI'A adormeca; ea a adunatu mol'a militia in Poloni'a si acum a datu ordine, cá o parte din ele se se alature la armat'a de Prutu, unde se mai concentrésa si din Caucasu alta armata, in frontea careia se va pune generalulu Bariatinski. Rusi'a vré a se folosi de incurcarile europene spre a si vená interesele in orientu. — Inse puterile europene in casu de asia voru intórce indata tóte insemnele de resbelu asupra ei; de ceea ce si pórta mare frica.

TURCI'A inca se-a armatu si min. de resbelu Abdul-Kerim-Pasia se tramisese la Varn'a si Siumla in frontea corpului de 40 mii, care ora menitu se intre in Principate, inse mutanduse propusulu se rechiamá la Constantinopole; ér' Niza Pasia cá comandantu artileriei si Husni-Pasia cá comandantulu trupeloru din Boemi'a, Herzegovin'a si graniti'a serbo-turcésca s'au dusu la postulu loru, ér' o escadra turcésca a sositu la Antivari spre a observá la tiermurile Albaniei. Prin urmare furtun'a din partea turcésca s'a departatu din présm'a Principateloru.

Romani'a.

Revolta granitieriloru de pre langa margin'ea Dunarei.

Gubernulu provisoriu alu Romaniei facuse dispositiuni (militarie) cá pre langa ostirea regulata, se concentreze in legare si pre dorobanti si pre granicieri. Cesa ce s'a si escutatu in tota intinderea Romaniei. Cu acésta ocasiune granitiarii de pre langa Dunare, adunati la Calafatu, s'au opusu la mesurile gubernului, sub cuventu ca ei sunt intrarmati numai pentru pasirea frontariei, ér nu cá se ésa in lagaru, ori la batalia. Ce e mai multu, ei au tramisu o deputatiune la pasi'a turcescu dela Vidinu, cerendui consiliulu. Turculu i-a consiliatu, cá ei se nu asculte de porunculu gubernului prov. ci se se tiena de acela, carui jurase credintia, si care era recunoscutu si de poterile garante, adeca de pr. Cuza. I-a statuitu apoi cá se mérga si se intrebe si pe consululu muscalescu de acolo. Muscalulu le a datu totu acelu consiliu. Audiendu gubernulu de acést'a a tramisu la ei pe comandantele supremu din Romani'a mica, ca se i aduca, cu binele, la ascultare. Inse ei nu s'au supusu. Comendantele le a disu cá se depuna dar armele. Ei nu s'au invoitu. Dupa aceea le a disu se plece pre la pichetele loru, si se nu sté adunati, cu armele in mana, daca nu vreu se plece dupa ceilalti soldati. Nici la acésta nu s'au plecatu, ci au statutu, asteptandu resultatulu deputatiunei. Deputat'unea, dupa ce si-a implinitu misiunea, temendusi pe ea, a fulitu.

Intr'aceea a sositu principele domnitoriu Carolu I. la Bucuresti. Armata si tóte autoritatile civili au depusu juramentulu de fidelitate Numitii granitiari n'au voitu se jure, dicundu ca ei au jurat odata credintia lui Cuza. Elu le a datu pamentu, si pe altulu nu recunoscu. Au mersu la densii prefectulu de la Severinu, betranulu Magheru si unu vice-colonelu din Craiova, cá sei indemne, totu cu binele, a se supune. Ei inse i-au maltratatu. Si anume pre Magheru l'au prinsu, l'au legatu, l'au batutu si l'au pusu la arestu. Ceilalti de abia au scapatu cu fug'a. Apoi s'au dusu si au taiatu stalpii dela telegrafu, au ruptu firulu, pentru cá se nu póta comunicá cu Craiov'a, ori cu Bucurescii. Regimentulu de linia, din Craiov'a care plecase, dile trecute, spre Bucurescii, a fostu contramandatu, si dupa petrecere de o di in Craiov'a, a plecatu nóptes, in marsiu fortiatu, dimprauna cu doue escadrone de dorobanti, spre Calafatu. Se dice ca pre unu altu drumu mai apropiatu su poraitu intr'acolo 5 séu 8 tunuri dela Bucuresci. Acum ei voru fi desarmati si dati in judecata ostesésca pentru insubordinatiune. La 1859 inca se improtivise totu acesti granitiari a esi la lageru. Ei sunt cu toti la 1500 de omeni armati.

Nimene nu credea cá ei nu voru ascultá de Magheru, carele era mai nainte statu de popularitu. Se dice, ca elu si-a perdutu popularitatea prin imprudentelu si interesatulu seu amestecu la impartirea pamenturiloru, intre clacasii gineresi seu, de la Cetate, unu satu aprópe de Dunare, si carui locuitori sunt totodata si granitiari. Elu, Magheru, mergandu anulu trecutu, la Bucuresci, a medilocitu dela fostulu guvernu, anularea decisiunei facute de superarbitrii, in favorea fostiloru clacasi. — Eta cá ofens'a popolului, si atasatu interesleoru sale, produce resultate necalculabile. Discite mortales. Mai deschideti ochii si tu aristocratia din tóte anghiurile pamentului. Aduti a minte, ca fara poporu nu poti face nemica.

Dorobantii si granitiarii, ce erau concentrati preste Olt, se tragu cu toti spre Bucuresci.

Afer'a dela Giurgiu e nascocita numai de corespondintele lui „Wanderer," carele scrie fórte multe minciuni din Bucuresci. „Wand." merita a fi, cu totu dreptulu, organu alu ungariloru.

Mesagiulu Locotenintii

la deschiderea camerei Romaniei.

(Urmare.)

Unu regulamentu asupra transportului esistá in legislatu'a nóstra militara inca din anulu 1864; din nenorocire inse, nici odata nu s'a aplicatu cu sinceritate; pagubele si cheltuielile ce au suferitu statulu o proba indestulu, asemenea si transportulu furnitoriloru lui Godillot directe si indirecte, care erá aparatu pana si de dreptulu de vama.

Déca s'ar fiesá odata pentru totudeauna in tiér'a nóstra etapuri cá si in celelalte state bine organisate, déca prin camera in schimbu de alte drepturi, astele invecinate de case militare, s'ar obligá cu transportulu munitiei; atunci economulu considerabile ar resultá pentru tesaurulu publicu si ar lipsi odata pentru totudeauna abusurile la care da locu o asemenea lacuna. Spiritulu de economie si interesulu armatei cere imperiosu o asemenea mesura.

Unu ce care a datu nascere la fórte multe abusuri, este fara indoiéla progónele si misiile. Cati bani s'au cheltuitu in socotél'a acestui articolu, numai consciinti'a celoru ce au incuviintiatu o póte sci; destulu numai ca sunt persóne care 'si au facutu ale lora interese particulare in contulu si in detrimentulu statului. In administrati'a centrala guvernulu actualu a introdusu mai multe modificari folositóre; inspectoriile de granitia si de dorobanti, desfiintiandose si crearea unui alu patrulea comandamentu, sunt mesuri menite a da cele mai bune resultate, statu din punctelu de vedere administrativu, catu si din acelu economicu.

Corpulu avrieriloru gasitu desfiintiatu, s'a reorganisatu pe unu altu pitioru corespundiatorn cu misi'a la care se destina. Guvernulu se va ingriji a pune fabric'a de pelaria pe unu pitioru mai regulatu, spre a putea indestulá armat'a cu cismele trebuintióse; perfectionarea unei asemeni industrii in tiéra le noi, ar dá cele mai bune resultate sub tóte reporturile, precum si déca postavurile s'ar puté comperá din tiéra, aceste negresito s'ar perfectioná, industri'a ar luá unu mai mare sboru, armat'a va fi totu deauna bine imbracata, la timpu si mai ieftinu, iar banii ce se varsa ar remanea totu in tiéra.

Ministriulu de resbelu poseda o presa de mai multi ani; cheltuielile facute nu sunt nici de cum in reportu cu ceea ce a pututu produce; guvernulu va luá mesuri pentru a imbunatati starea ei actuala.

Spre a ajunge la unu controlu mai eficace, spre a se dá unu mai repede cursu tuturora servitiiloru si a intempiná la momentu ori ce trebuintia, este necesitate d'a se mari cu multu personalulu intendentiei militare si a oficeriloru de administratiune, in proportii cu efectivulu armatei si conforme cu legea organisatica.

Fiecare servitiu administrativu precum corpurile de trupa pedestre si calare, regulate si neregulate, spitalurile militare, depositele de totu felulu, subsistenti'a, transporturile, uvrierii, campementulu si altele voru avea atunci oficerii sei speciali de intendentia si de administratie. Nici

odata nu vomu putea avea o armata bine organisata pana candu nu se va organisá mai intaiu acestu servitiu. Succesulu chiaru intr'o campanie depinde de multe ori de la o buna administratie.

Cassa dotatiunei óstei, infiintiata prin legea din 28 Martiu 1862, are unu capitalu de mai multu de unu milionu si diumetate; acesti bani de si tesaurulu avea mare trebuintia de densii si in virtutea legii trebue se se prefere, acesti bani se afla dati cu imprumutare pe la particulari favorisati de fostulu guvernu.

Cassa de dotatie prin legea dela 3 Iuliu 1865 este insarcinata a plati pensii si ajutóre sub-oficeriloru si soldatiloru remasi infirmi din causa servitiului.

Cu tóte aceste insarcinari cassa de dotatie merge prosperandu, si de acum se póte asigurá guvernulu de folosulu ce va aduce acésta institutiune, administrata cu probitate.

Dela organisarea armatei si marirea efectivului seu, s'au construitu o multime de cladiri militare, s'au cheltuitu milióne pentru infiintiarea loru si cu tóte acestea lipsa se simte atatu in capitale catu si in celelalte garnisóne. Cele afiate de si in mare parte noue, sunt construite in conditii rele, unele sunt amenintiate de cadere si soliditatea loru compromisa pana a inspirá temere trupeloru ce le locuiescu. Iasii vechea capitala are tóte zidirile sale militare intr'o complecta stare de ruina, si de un se voru luá grabnice mesuri nu voru mai fi in stare de locuitu chiaru in érna viitóre. Acelasi lucru se póte dice de casarmele din Galati si Braila, caci in celelalte orasie trupele sunt casernate in cladiri inchiriate, care absorbu cea mai mare parte a capitalului bugetului destinatu cladiriloru militare. Diumetatea anului nu s'a terminatu si acestu capitalu alu bugetului se afla sleitu prin inchiriari si reparatii superficiale a cladiriloru amenintiate de ruine.

Déca de la casernarea trupeloru regulate trecemu la acea a celoru neregulate si la pichetele dupa fruntarii, gasimu reulu si mai intinsu; cele ce esistu in Romani'a de dincóce de Milcovu sunt intr'o stare deplorabila, cele dincolo de Milcovu si mai cu séma pe fruntariile despre Rusi'a stau neinfiintiate nici pana astadi; nisce bordee miserabile, asiediate la distantie imense care face surveghérea ilusórie, formésa singurulu adaposta alu granitieriloru, tocmai in locurile unde acésta institutie noua cauta a se introducce, procurandu guardei de fruntarii tóta comoditatea si departandu ori-ce ar fi pututu a'i desgustá de acésta sarcina ce li se impunea pentru prima-óra.

In fati'a unoru asemenea rele, doue mesuri importante s'au luatu:

1. S'au numitu o comisie mista de architectii civili si militari, care studie cladirile ce esista; astu studiu are de scopu a verificá déca cladirile militare sunt esecutate intocmai dupa planurile si devisurile proiectate, de presintu defecte de constructii, care compromite esistenti'a loru si in fine de a propune midilócele de aplicatu pentru a asigurá soliditatea loru in momentulu actualu. Asta comisie inca nu 'si a terminatu lucrarésa.

2. Dupa studiulu facutu pe fruntariile Rusiei, s'au determinatu locurile unde se voru asiediá pichete de granitieri, precum si acele unde sunt a se face putiuri séu funtani, ca-ci este conoscuta lipsa de apa ce esista in acele localitati. S'au determinatu apoi timpulu de pichete d'o constructie simpla, solida si economicósa. Aste constructii alu caroru costu se urca mai la unu milionu, trebuescu esecutate catu mai in grabu si é nevoie a se alocá pe data creditulu necesaru.

Asia dar' in privinti'a cladiriloru militare, trebuintiele armatei sunt cele urmatóre:

1. Asigurarea soliditatii si o reparatie radicala a casarmeloru si cladiriloru militare din Bucuresci, Iasi, Galati, Braila scl.

2. Constructii de casarme si oteluri pentru comandamente si servitiulu intendantii in fiacare din cele patru divisii teritoriale ale tierei.

3. Constructii de magasii de imbracaminte, deposite de arme si magasii de prafu in fiacare divisie teritor.; transportarea astoru obiecte din capitala este totudeauna costisitóre, deosebitu de greutatile ce aduce in servitiu nemultumindu de data lipsurile trupeloru, deteriorandu obiectele transportate, mai cu séma, prafulu de pusca, cartusiele, armele scl.

4. Reparati'a pichetéloru ce esista si infiintiarea din nou a celoru duse fruntariile Rusiei.

Tóte trupele de linie catu si granitierii s'au gasitu inarmati cu pusci ghintuite, una aprovisionamentu insemnatu esista in depositiulu de arme. Dorobantii numai posedu arme neghintuite trasiormate, armator'a loru este mai tóta afara din servitiu.

Multe din armele trupeloru catu si cele din arsenalu, de si aduse in anii din urma si platite cá noue, s'au aratatu de inspectiile de inarmare afara din servitiu si ceea ce e mai gravu cu deosebiri in calibrari. Aceste arme s'au inloculu pe data cu altele bune luate din arsenalu.

Inlocuirea armeloru rele din corpuri si inarmarea gardei nationale amenintia a sloi tóta reserv'a nóstra de inarmare; e dar' de neaparata trebuintia a se complectá arsenaiulu, séu a se compará arme deosebite pentru guardele orasienesci.

Organisati'a stabilimentului de artilerie astfelu cum erá pana la 1 Martiu impedecá desvolterea si progresulu lui; concentrate sub o singura directie, nu se putéu diregea cu indesnire si aducea mari complicatii in comtabilitate si controlu.

Varietatea cunoscintéloru a celoru insarcinati cu directi'a, trebuea neaparatu se fia unu obstacolu la studiulu complectu alu fiacaria ramuri: pirotecnie, fabricare de arme, de prafu, capse, stupile scl. ce impreuna compunu stabilimentulu artilerici:

Magasiile de materialulu primitivu ce se intrebuintéza in diferite atelieuri, s'au gasitu neaprovisionate, de si mare cantitate de lemne taiate in padurile monastiresci putredieu mai tóte pe locurile de taiere.

Manufactur'a de arme abia a produsu cateva pusci de lucsu, alu caroru pretiu calculatu devine de necrediutu din causa lipsei de materialu si de lucratori necesari. Fabric'a de prafu, intaiá necesitate a unei armate, a remasu cá candu ar fi fostu instalata a dou'a di dupa descoperirea prafului; sume imense s'au cheltuitu pentru stabilimente a caroru trebuintia e indoiósa, si nici macaru unu banu pentru fabricarea unui producto ce pentru armate e totu atatu de necesariu cá si panea de tóte dilele.

Patrunsi ca organisati'a stabilimenteloru militare a fostu obstacoliulu principalu alu avantageloru ce trebue se dea armatei, aste stabilimente au primitu o noua organisatie. Fiacare specialitate, directie de artilerie, manufactur'a de arme, pirotecnie, fabrica de prafu 'si au dobanditu independenti'a loru; puse fiacare sub unu siefu directu si independinte de celelalte parti ele se potu surveghea cu eficacitate in lucrare, se potu administrá si controlá cu inlesnire, si corespundu apoi cu principiulu economicu alu divisiunii muncei.

Fabric'a de prafu, a trebuitu mai cu séma a trage tóta atentiunea; chiaru in bugetulu acestui anu s'au prevediutu o parte din sum'a necesarie reconstructiei ei si lucrarea este a incepe peste cateva dile.

Lemnele taiate in padurile monastiresci ce zacéu in putrezatiune, s'au cosaminatu de ómenii speciali, s'au alesu cele ce se mai potu intrebuintiá pentru constructii, restulu e destinatu focului masineloru de vaporu. Indata ce mune'a pamentului va lasá timpu liberu tieranilloru, se va incepe transportarea loru in Bucuresci.

Batalionulu de geniu nu se deosebea de celelalte arme de catu prin numele séu; afara de cateva lucrari neinsemnatóre de terasemente, elu nu facea alta servitiu de acela alu unui batalionu de linie.

S'a cautatu a se dá trupeloru de geniu o organisatie in timpu de pace analoga cu acea ce trebue se aiba in timpu de resbelu; s'au organisatu pe companii. Din 4 companii, un'a formésa pontonierii, trupe ce lipsea cu totulu si fara de care o armata in campanie nu póte face nici unu marsiu.

In bugetu s'au prevediutu crearea unui materialu de poduri, a caruia constructie proiectata va incepe indata dupa sosirea lemneloru taiate din padurile monastiresci.

Celelalte trei companii de saputori, de si servitiulu garnisonei nu le permite indestulu a se aplicá scóleloru speciale trupeloru de geniu, cu tóte acestea incepu dej'a confectionarea gabionejeloru, facerea transeeuriloru scl.

Pentru trupele de geniu este de prim'a necesitate infiintiarea unui arsenalu de geniu cu materialulu trebuintiosu.

Deosebitu de tunurile vechi neghintuite, armat'a poseda tunuri ghintuite de doue modele; unele fabricate in Franci'a sunt intocmai dupa modelulu francesu, altele aduse din Belgi'a s'au depusu in arsenalu; avendu inaltatorii loru neasiedisti la constructi'a loru. Sosirea uneiteloru comandate au intardiatu pana acum asiedierea acestoru inaltatori. (Va urmá.)

Novissimu.

Bucuresci 24 Maiu. Domnulu Romaniloru Carolu I. va visita tóta tiéra, si aspiratiunile romanismului afla in toti pasii lui unu seriosu aventu.

Sibiiu 20 Maiu. In sinodulu archiereiloru metropoliei gr. or., care se tiene acum, s'a constituitu consistoriulu de apelatiune, si voru urma alte pertractari de lipsa.

Nasaudu 29 Maiu. Facia cu stramtorile statului toti oficerii, oficialii, preotii si docentii din districtu au apromisu 5 percente din salarie sub durat'a reaboilului; pentru ceea ce se tienú si adunarea districtului. Esemplu demnu de imitatu. — Clusiulu a tramisu adresa de lealitate la Mai., cá si Pest'a. Blasiulu si Sibiiulu inca voru face in numele clerurilor nationale. —

Nr. 2590—1866. 1—3

CONCURSU.

La ordinatiunea escelsului presidiu r. gubernialu din 19 Maiu a. c. Nr. 1899 se deschide prin acésta concursu pentru doue statiuni de elevi ingineri la c. r. directiune edila (pentru cladiri) cu salariulu anualu de 420 fl. v. a.

Competitorii au de a-si tramite petitiunile loru instruate dupa prescrieri pana in 10 Iuliu a. c. la c. r. directiune edila din Sibiiu si se arate documente despre cunoscinti'a celoru trei limbi ale patriei, ad. a celei germane, celei maghiare si a celei romane si gradulu desteritatii in vorbire si scriere.

Sibiiu 21 Maiu 1866.

Dela c. r. directiune edila a tierii.

Publicatiune.

Prin emisulu inaltului guvernu din 2 Maiu 1866 Nr. 10682 s'a concesu comunei *Poiana* tienerea a dóue terguri de tiéra, si a unui tergu de septemana.

Detienerea terguriloru anuale sunt prefipte pre *1/13 Iulie* si *21/9 Septembre* a fiasce-carui anu, si terguiu de septemana totudeuna *Marti* a fiasce-carei septemane.

Acésta se aduce spre scirea'i totururo.

Mercurea in 22 Maiu 1866.

1—3 Dela oficiolatulu scaunalu.

Invitatiune!

Domnii posesori de obligatiuni edate in 24 Aprile 1856 de cate 100 mon. conv. spre zidirea bailoru de aburu-, douche-, sudóre- si de vana de aici, carele dupa testiulu loru au fostu se se rescumpere anu de anu prin sortiire succesiva din venitiulu nettu alu acelora bai, si terminu de 10 ani — se pofiescu; — dupa ce predisulu terminu a espiratu, si a intratu lips'a la midiloce, cá se se tractese despre acelea obligatiuni in un'a intelegere mai de aprópe; — se binevoiésca a compari, séu in persón'a proprie, séu prin vreunu plenipotentu, Mercuri in 13 suiu nou (1-a stilu vechiu) Iuniu 1866 dupa amédi la 3 óre, cu atatu mai de siguru in cancelari'a subscrisei Eforii la prodis'a tractare, cu cata se supune, ca drumulu intelegerii chiaru pentru cei interesati va fi celu mai bunu. —

Brasiovu 3/15 Maiu 1866.

Efori'a scóleloru centrale romane de relegea greco-orientala.

2—2

Cursurile la bursa in 5. Iuniu 1866 ata sara:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 14 cr. v.
Augsburg	—	—	128 „ 50 „
London	—	—	129 „ 50 „
Imprumutulu nationalu	—	—	60 „ 60 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			56 „ 40 „
Actiile bancului	—	—	654 „ — „
„ creditului	—	—	129 „ 50 „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANNE GÖTT.